

Seat No. : _____

MB-111

March-2022

M.Com., Sem.-I

402 : Business Management (New)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-Iના દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(3) વિભાગ-IIનો પ્રશ્ન નં.5 ફરજિયાત છે.

વિભાગ – I

- (A) વહીવટી સંચાલન માટે હેનરી ફ્રેયોલના યોગદાનને વિગતવાર સમજાવો. 10
(B) બહુસાંસ્કૃતિકવાદનો અર્થ સમજાવી વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિમાં પરિવર્તન લાવવા માટેના નિર્ધારકોની ચર્ચા કરો. 10
- (A) વ્યૂહરચનાનું અમલીકરણ શું છે ? વ્યૂહરચનાના અમલીકરણ માટે મેક્કિન્સે આપેલું 7S મોડેલ સમજાવો. 10
(B) સોંપણી શબ્દની વ્યાખ્યા આપી, સત્તા સોંપવાના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો જણાવો. 10
- (A) અભિપ્રેરણા શું છે ? અભિપ્રેરણા અંગેની થિયરી – X અને થિયરી – Y સમજાવો. 10
(B) નેતૃત્વ શું છે ? નેતૃત્વની સંચાલકીય ગ્રીડનો અભિગમ સમજાવો. 10
- (A) અંદાજપત્ર દ્વારા અંકુશની પ્રક્રિયાની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 10
(B) MIS શબ્દ સમજાવી અસરકારક MIS માટેના તબક્કાઓ અને માર્ગદર્શક સૂચનો સમજાવો. 10

વિભાગ – II

- સાચો જવાબ પસંદ કરો : (કોઈપણ પાંચ) 10
(1) વૈજ્ઞાનિક સંચાલન હેઠળ કામના વૈજ્ઞાનિક વિશ્લેષણમાં _____ જરૂરી છે.
(a) સમય નિરીક્ષણ (b) ગતિ નિરીક્ષણ
(c) બંને (a) અને (b) (d) કાર્ય નિરીક્ષણ

- (2) કયા વિક્રાને કાર્યાનુસાર વ્યવસ્થાતંત્રની હિમાયત કરી હતી ?
- (a) એલન (b) મેક્સ વેબર
(c) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર (d) ચેસ્ટર બર્નાર્ડ
- (3) વ્યવસ્થાતંત્ર એ _____ સિસ્ટમ છે.
- (a) ખુલ્લી (b) બંધ
(c) કાયમી (d) સ્થિર
- (4) હેનરી મિન્ટઝબર્ગ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલા સંચાલનની નિર્ણયાત્મક ભૂમિકાઓમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) આયોજક તરીકેની ભૂમિકા (b) સંકલન કરનારની ભૂમિકા
(c) વિક્ષેપ સંભાળનારની ભૂમિકા (d) વાટાઘાટ કરનારની ભૂમિકા
- (5) કયા વ્યવસ્થાતંત્રને સરકારી વ્યવસ્થાતંત્ર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (a) રૈખિક વ્યવસ્થાતંત્ર (b) કાર્યાનુસાર વ્યવસ્થાતંત્ર
(c) સમિતિ વ્યવસ્થાતંત્ર (d) મેટ્રિક્સ વ્યવસ્થાતંત્ર
- (6) માનવ સંસાધનની અસરકારકતાનું મૂલ્યાંકન કરવા માટેના 4C મોડેલમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) યોગ્યતા (Competence)
(b) પ્રતિબદ્ધતા (Commitment)
(c) ખર્ચ-અસરકારકતા (Cost-effectiveness)
(d) માહિતી સંચાર (Communication)
- (7) વિક્ટર વ્રુમ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી અભિપ્રેરણાની થિયરી કયા નામે ઓળખાય છે ?
- (a) સિદ્ધિની થિયરી (b) નિષ્પક્ષતાની થિયરી
(c) અપેક્ષાની થિયરી (d) જરૂરિયાતની થિયરી
- (8) નેતૃત્વ માટેની કઈ થિયરી સૂચવે છે કે, “નેતાઓ બનતા નથી જન્મે છે”.
- (a) લાક્ષણિકતા થિયરી (b) પરિસ્થિતિજન્ય થિયરી
(c) ગ્રેટ મેન થિયરી (d) વર્તનલક્ષી થિયરી
- (9) અંકુશનું કાર્ય સંચાલનના બીજા કયા કાર્ય સાથે સીધો સંબંધ ધરાવે છે ?
- (a) વ્યવસ્થાતંત્ર (b) આયોજન
(c) દોરવાણી (d) સંકલન
- (10) ઈલેક્ટ્રોનિક ડેટા પ્રોસેસિંગ માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (a) છિદ્ર સાથેનું કાર્ડ (b) છિદ્ર સાથે કાગળની ટેપ
(c) મેમોટ (d) ઉપરોક્ત બધાં

Seat No. : _____

MB-111

March-2022

M.Com., Sem.-I

402 : Business Management (New)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions in Section – I carry **equal** marks.
(2) Attempt any **two** questions in Section – I.
(3) **Q-5** in Section – II is *compulsory*.

SECTION – I

1. (A) Explain in detail contribution of Henry Fayol for Administrative Management. **10**
(B) Describe the term Multiculturalism. Discuss the determinants to change organization culture. **10**
2. (A) What is Strategic implementation ? Explain McKinsey 7s Model for implementation of strategy. **10**
(B) Define the term Delegation. Which are guiding principles of delegation of authority ? **10**
3. (A) What is Motivation ? Explain Theory – X and Theory – Y regarding motivation. **10**
(B) What is Leadership ? Explain Managerial Grid approach for leadership. **10**
4. (A) Discuss the procedure of Budgetary control in detail. **10**
(B) State the term MIS. Discuss the stages and guiding principles for an effective MIS. **10**

SECTION – II

5. Choose the correct answer. (any **five**) **10**
 - (1) Scientific analysis of work under Scientific Management requires _____.
 - (a) time study
 - (b) motion study
 - (c) both (a) & (b)
 - (d) work study

- (2) Which scholar introduced the functional type of organization ?
- (a) Allen (b) Max Weber
(c) F.W. Taylor (d) Chester Bernard
- (3) Organisation is _____ system.
- (a) an open system (b) a close system
(c) a permanent system (d) a stable system
- (4) Which is not included in decisional role of management suggested by Henry Mintzberg ?
- (a) Role as Planner (b) Role as Co-ordinator
(c) Role as Disturbance Handler (d) Role as Negotiator
- (5) Which organization is known as government organization ?
- (a) Line organisation (b) Functional organisation
(c) Committee organisation (d) Matrix organisation
- (6) Which is not included in 4C model to evaluate the effectiveness of Human Resource ?
- (a) Competence (b) Commitment
(c) Cost-effectiveness (d) Communication
- (7) By which name motivation theory suggested by Victor Vroom is known ?
- (a) Achievement theory (b) Equity theory
(c) Expectancy theory (d) Need theory
- (8) Which leadership theory suggests that “leaders are born not made.” ?
- (a) Trait theory (b) Situational theory
(c) Great Man theory (d) Behavioural theory
- (9) Controlling function is directly associated with which function of management ?
- (a) Organising (b) Planning
(c) Directing (d) Co-ordinating
- (10) Which method is used for Electronic Data processing ?
- (a) Card with hole (b) Paper tap with hole
(c) Magnet (d) Suggested all